

جینلی آغاج

یازان: اروجلی دوزنانی

سنین باشینا نه گلدی. گنجه لر نییه دیکسینیرسن. یوخودان چیراپما قالخیرسان. جاندیل آنا دئیوردی: بیر نئچه گنجه دیر یوخومدا گؤرورم کی ایچیمدن بیر آدم چیخیر. الینده ساپی اؤزومدن اولان بوشقویلا منی بوشقولاییر، بوداقلاریمی دگیل دیدن گؤدومی ده کسیر، سیزی ده کسیر. کیمسه بوشقویلا بیزی کسنله ایشی اولمور. آغاجلار دئدیله بلکه عؤمرون اوزانیب یوخو ترسینه یوروملانا. جاندیل آنا دئدی: تانری آغزینیزدان ائشیتسن بالا. کئشکم کی سیز دئین اولسون. بالا آغاجلار جاندیل آنا یا دئدیله: بیزه بیر ناغیل دئسه نه جاندیل آنا! جاندیل آنا اولنلار بیر آغاجین ناغیلینی بؤیله دئدی: بیری واریدی. بیری یوخودو. قوجامان تانریمیزدان سونرا، تانری یاراتمیش اولان قول چوخودو. یوخاریدا تانری، آشاغیدا یئری. یئرینده تانرینین یاراتیقلا ری. سیزه سؤیله ییم. گول یاوروجوقلاریم. گول تومورجوقلاریم کیمدن؟ اسکی زامانلاردا یاشایان بیر آغاجدان. بیر اسکی دن قالان شرخام شرخام بوداقلی، قوجامان بیر جویز آغاجی واریدی. بیر گون آغاجا دئدیله کی بیر دیش - دیش دمیر چیخیب او سنی کسر. آغاج دئدی: دیش دیش منی کسنمز. اونلا ربوشقویا دیش دیش دئییرمیشلر. دئدیله: بو دیش دیشین ساپی سندن دیر. جویز آغاجی آه چکیب دئدی: ددهم وای! ساپی مندن اولسا. دوز دئییرسیز. او دیش دیش منی کسر. بو خبری ائشیتدیگی گوندن بری، او یازیق جویز آغاجی دا منیم کیمی یوخوسوندا

بیر یام یاشیل اورماندا بیر چوخ آغاج قارداشجا یاشاییردیله. کؤلگه لرینی حئیوان لارا پولسوز باغیشلا ییردیله. بیر شیرین مئیوه لی، اون مین ایلیک توت آغاجی واریدی. داها دوغروسو، اونون یاشی اون مین ایلدن ده چوخویدی. هئج آغاج اونون مومالیق چاغین انیمسامیردی. بو قوجامان توت آغاجینا چئوره سینده کی آغاجلار «جاندیل» آدینی وئرمیشدیله. اونو آنالاری کیمی سئویر، اونو گؤز بیکلری کیمی چوخ ایسته ییردیله. جاندیل گنجه لر کیچیک کؤرپه آغاجلار سئوه جنلیک له ناغیل دئییر، بایاتی اوخوبور، لایلا ی چالار، اونلاری یوخلادار، اونلارین بویونو اوخشایا اوخشایا یوخودان آییله ردی. هه! جانلار. آغاجلاردا یوخالیب آییلمیشلار. آنجاق نه یازیق کی مین لرجه آغاجین آناسی ساییلان، اونلارین سئوگیلی، ایستکلی گؤز بیکلری جاندیل آغاجینی بیر گنجه قارا باسدی. او گوندن بؤیله، هر گنجه دؤنه دؤنه اونو قاراباسدی. آغاج چیرینیب قول بوداقلارینی باشقا آغاجلار چیریر. یئلسیز بیر هاوادا اسیم اسیم اسیر، اوزاقدان گؤرن دئییردی کی بو آغاجین ایچینه قاسیرغا دوشموش. خالبو کی چئوره سینده کی آغاجلار قیمیلداییردیله. جاندیل آغاجین بوداقلاریندا بیر داها گؤزل قوشلار قونماییر، دادلی دادلی اؤتمه ییر، بولبول لر یووا قورماییردیله. آغاجلار اوزوله رک فیسیلا شیب دئییردیله: "یازیق جاندیل آغاج جینلی اولوب باشینا هاوا گلمیشدیر." آغاجلار سوروشدیله: جاندیل آنا،

شماره ۱
مسلسل
(۸۳)
پاییز ۹۹

ایرام

۱۲۹

دلنلر دېلانانين قابوقلارین دئشديلر. هر يئرده قورد گۆردولر، اونلاری يئديلر. او قدر اونلاری يئديلر کی قورتلار قيريليب توکنديلر. ديلانا يئنه ده بوداقلاندى، ياشيقلاندى، گۆزللندی. اورمانين بوتون آغاجلاری گۆزل آغاج دلنلری اؤيوب اورکنن آلقيشلاديلار. آغاج دلنلری آغاجلارين دوکتورو انديب هر آغاجی قورتلار يئمهيه باشلاديقدا، آغاج دلنلری ياردېما چاغيريديلار. آغاج دلن لرده سئوينه سئوينه آغاجلاری قوروماقدان قورتاريديلار. آغاج دلنلر آغاجلارين نه تکجه

قهرمانلاری، بلکه يئری گلديکده اونلارين حکيم لری و اوزانلاريديلار. آغاج دلن آغاجلاری دليکن، اونلار دا تاق تاق ساليرکن، بوشعرلری اوخويورلار:

آغاجلار اولماسايدی

ياشام گۆزل اولمازدی

جنتته بنزه مزدی

قوشما غزل اولمازدی.

بیر آغاج اؤز دييينه

کۆلگه سالماز دئيبيرلر

مئيه لی بوداقلارين، اؤزگه لره اگرلر

دوشمانليغی بيلمه ين، آغاج لار اؤزوترن دیر

دوست دوشمانی بيلمه ين، هرکسه اوز وئرن دیر.

ساغلام آغاج ايلک يازدا، يام ياشيل بير دون گئيبير

بیر مثل وار آغاجی، اؤز ايچيندن قورت بيئير

ايچيندن قورت يئمه سه، آغاج سولماز قوروماز

ايچی قورتلو بير آغاج، هئچ بير زامان يارماز

آغاجا دئديلر کی ديش ديش کسه چک سنی

ساپی من دن اولماسا، دئدی کسنمز منی

آغاجا دئديلر کی، ديش ديشين ساپی سندن

دئدی ساپی مندن سه، کسر منی او دوشمن

آغاجلاردير جنتی، بزهييب جنت ائدن

آغاجلاردير جنتين گۆزليگينه ندن

آغاجلارين ميوه سی دردلين درمانی دیر

آغاجلار تانريميزين ان گۆزل نيشانی دیر

اوج کيشی چوخ ياشاماز، آتاسؤزو اثشيت سن

داش کسن له باش کسن، آغاج کسن، ياش کسن

تانری قوتسال قرآن دا، آغاجلارا آند ايچميش

اونلارا دئمک قوتسال، يوکسک بير دگر بيچميش

گۆرورورميش کی ايچيندن بير آدم چيخير. آدامين الينده ساپی آغاجين اؤزوندن اولان بوشقوليا اونو بوشقوليا بير، بوداقلارینی يوخ دييدن گؤوده سینی ده کسير. کيمسه بوشقوليا اونو کسنله ايئشی اولمور. او گوندن يازيق جویز آغاجين قارا باسار. يوخوسوندا الی بوشقولو آدمالارين قورخوسوندان زاغ اسر. چئورسينده کی آغاجلار دئيبيرلر کی جویز آغاجی جینلی اولموشدور. اونا يازيقلانار، اونا اوزولورلر. بو دا سيزين ناغيليز. بیر بالاجا موما دئدی: جاندیل آنا يوخوموز گلمه بیر. بیر باشقا ناغیل دا آتاتسانا! جاندیل آنا دئدی: ياخجی. اسکی زامانلار «ديلانا» آدلی بیر قوجامان ياشلی اينجیر آغاجی وارميش. ایلديريم اونو قورودانماميش، يئلر، قاسيرغالار، توفانلار اونون داللارینی قیرانماميشدی. اوزون ایللر بويو، اونون ايستی قوينو قوجاغی آغاج دلنلرين يوواسی اولموشدو. اونون دال لاريندا، يام ياشيل بوداقلاريندا تورلو- تورلو گۆزل قوشلار يووا قورار، اؤتوشرديلر. او اينجیر آغاجی اوچماغين بیر پارچاسی کیمی گۆزل گۆيچک ایدی. اينجیر آغاجينين شيرين اينجیرلريندن قوشلار گليب يئيبير، اؤتوشرديلر. اينجیر آغاجی دوغوولانيب گوندن گونه جاوانلانيردی. آنجاق اينجیر آغاجينين ياورولاری، تورونلاری بیر گون گۆردولر کی اينجیر آغاجينين ياپراقلاری نندنسه ايلک يازدا سولور. بللی اينجیر آغاجی بیر بيلنمهين سوروندان اينجیردی. ياخينلاری دئديلر: نه يين دیر، نندن اينجیرسن ای اينجه کؤنوللو ديلانا. ديلانا دئدی: آغاجی ايچيندن قورد يئير. منيم ده ايچيمه قورد دوشوب قوردلار ايچیمی يئيرلر. منی سولدوروب قوروتمايئيجا بوراخماياققلار. بو دردی هامی ائشيديب ديلانایا يازيقلانراق اوزولدولر. قهرمان آغاج